

Правила поведінки під час землетрусу:

Древні вчили: з вогнем не жартуй, з водою не товаришуй, вітру не вір, - товаришуй із землею. Однак при землетрусі більшість людей про це не відають: перелякані і розгублені, вони вибігають з приміщень хаотично, неорганізовано. А це може ще більше ускладнити ситуацію.

Що ж треба знати про землетрус? Серед ознак його наближення можна відзначити: неспокій птахів і домашніх тварин, спалахи у вигляді розсіяного світла зірниць, запах газу в районах, де раніше цього не помічалось, іскріння близько розташованих електропроводів, що не торкаються, голубувате свічення внутрішніх поверхонь будинків. На жаль, науковий прогноз землетрусів практично відсутній. Сейсмічна служба країни реєструє поштовхи. Передає дані про землетрус, що вже почався.

Як поводитись при землетрусі, що почався? Найголовніше – не піддаватися паніці і захистити себе в будинку від всіляких уламків, важких предметів, скла і т.д. Землетруси силою понад 5 балів – небезпечні. Ознаки такого землетрусу – обсипається штукатурка, розгойдуються люстри, падає посуд. Від моменту, коли ви відчули перші поштовхи, до коливань, що небезпечні для будівель, у вас є 15-20 сек.

Якщо ви на першому поверсі – треба покинути будинок. На другому і вище – заховатися в безпечне місце (отвори капітальних внутрішніх стін, кутки, утворені цими стінами, біля внутрішньої капітальної стіни і т.д.), можна ховатися під ліжком, під столом. Небезпечні місця біля вікон. В куткових кімнатах на останніх поверхах, біля зашкленених отворів зовнішніх стін.

Встигніть відкрити двері з квартири, якщо є зайва секунда, - вимкніть газ і електроенергію, погасіть вогонь, не запалюйте сирників, не можна користуватися ліфтом.

Пам'ятайте, що при землетрусі, паніка і страх – найважливіший чинник небезпеки. Зупиняйте тих, хто має намір стрибати з балконів і вікон зверху, який вищий першого. У школі діти повинні уміти ховатися під партами, під столом, накрити голову руками. Небезпечні також сходи і вихідні двері, через безладний рух натовпу там буває багато нещасних випадків.

Як тільки поштовхи припиняються, не втрачаючи часу, виходьте на вулицю, не стійте під дротами, трубами, карнизами. Якомога далі відходьте від будівель, стовпів, огорож, найкраще знаходитися в сквері, на пустирі, на відкритому майданчику. Якщо землетрус застав вас в дорозі, негайно зупиніть машину – краще на відкритому місці і не виходьте до закінчення поштовхів. Пасажирам автобуса безпечніше знаходитися на своїх місцях, водій автобуса повинен відкрити двері. У метро при землетрусі безпечніше, ніж вгорі, але може погаснути світло.

Якщо потрапили в завал, а це стосується всіх випадків – при обвалах, зсувах, землетрусі – пам'ятайте, що, передусім, не треба втрачати присутності духу, потрібно зберігати ясність думки. Без їжі і води ви можете протриматись досить довго, прислухайтеся, подайте голос, труби і батареї – це теж можливість подати про себе інформацію, постарайтесь визначити, чи немає поруч інших людей, де ви знаходитесь і чи немає виходу. Запалювати вогонь не можна. Шукайте одяг і ковдри, боріться за своє життя. У бачку вашого унітазу – питна вода, сподівайтесь на допомогу, якщо вже пройшло багато днів. Під час

вірменського землетрусу в 1988 році протягом 7 днів з руїн було врятовано 15 тисяч чоловік.

Попередити про землетрус може сигнал цивільної оборони: гудки сирени “Увага всім!”, треба включити репродуктор, приймач, місцевий канал телебачення і отримати відповідну інструкцію. Відразу ж після землетрусу небезпечно запалювати вогонь. Треба негайно оглянути завали – чи не потрібна можливо комусь допомога. Дійте при цьому обережно, не займайте без потреби телефон, не перевіряйте системи, не спускайте воду. Промислові аварії, пожежі є звичайними супутниками подібних стихійних лих. Потурбуйтеся про дітей: за ними потрібен особливий контроль.